

32

Eesti Vabariigi Põhiseadusliku Assamblee
II toimkonna koosoleku protokoll nr.7

19.oktoobril 1991

Koosoleku algus kell 11.00

esimees Koosolekut juhatas toimkonna

Vardo Rumessen

abiesimees Koosolekust võtsid osa

Lehte Sööt (Hainsalu)

liikmed

Sirje Endre
Ain Kaalep
Enn Leisson
Sergei Petinov
Sergei Sovetnikov
Juhan-Kristjan Talve
Lauri Vahtre

Päevakord:

Põhiseaduse eelnõu II peatüki parandusettepanekutest.

V.Rumessen: Meile on laekunud veel A.Ermi, S.Sovetnikovi, S.Endre, V.Saatpalu ja L.Söödi ettepanekud.

A.Erm teeb ettepaneku II ptk. §11 lisada lõik saadikupuutumatus kohta.

J.Talve: See on tõesti põhiseaduse osa.

L.Vahtre: Riigipea kohta on §49 ja tõepoolest saadikute kohta ei ole midagi.

Lisada: saadiku puutumatus sätestab seadus.

S.Endre: §56 on riigikogu liikme kohta kõik olemas, puudub ainult sõna saadikupuutumatus.

L.Sööt: Teeme J.Adamsile ettepaneku lisada see.

S.Endre: Arvestada A.Ermi ettepanekut §56 juures. Riigikogu liige on puutumatu.

V.Rumessen: Isikupuutumatus juures võiks olla ka saadikupuutumatus.

Hääletati kas II ptk. §11 on vaja riigikogu liikme puutumatus ära märkida?

Poolt 0, vastu 9.

50
Riigikogu. Õiguskantsler. Riigikontrolör.

Ettepanek: Sätestada nende puutumatus põhimõte.

S.Sovetnikovi ettepanek puudutab §23, 24 (vt.lisa).

J.Talve: Vähemusrahvuse mõistet on rahvusvaheliselt püütud vältida.

L.Vahtre: Teen ettepaneku kirjutada nii: kus enamuses on mingi muu rahvus.

V.Rumessen: Vähemusrahvus või rahvusvähemus taandub jälle kodakondsuse küsimusele.

E.Leisson: Võiks öelda ka rahvusrühmad.

L.Vahtre: Mõistete vaidlus on lõputu. Kui õigus kultuurautonoomiale ei laiene võõrtöölisele, siis jääme vähemusrahvuse juurde. Need sõnad võib panna ka täiskogule hääletamisele.

Otsustati lisada §23 lõppu. Kultuurautonoomia õigused ei laiene võõrtöölisele.

S.Sovetnikov teeb ettepaneku §124 välja jätta.

V.Rumessen: Sel juhul S.Sovetnikov teeb ettepaneku VII toimkonnale, meil pole õigust seda § välja jätta.

S.Sovetnikovi ettepanekutest §23 a) oleme juba ära vaieldud ja eile langetasime otsuse. Millised on arvamused b) osas?

S.Endre: S.Sovetnikov on hästi selle lahti mõtestanud, aga põhiseaduses peab olema nii vähe kui võimalik ja nii palju kui vaja.

A.Kaalepi ettepanekul otsustati teha järgmine sõnastus: Vähemusrahvustest kodanike õigus rahvuslikule ja kultuurilisele identiteedile väljendub nende õiguses kultuurautonoomiale. Rahvusvähemuste kultuur/~~omavalitsuse~~ tegevust reguleeritakse vastava seadusega.

Hääletati: poolt 7, vastu 1, erapooletu -

S.Endre ettepanek II prk. §22 3.lõigu lõppu lisada lause: usuõpetuse andmise korra määrab seadus.

Hääletati: poolt 7, vastu -, erapooletu 2.

L.Sööt: Algeod peavad olema põhiseaduses, millest lähtuvad teised seadused.

V.Saatpalu ettepanek: surmahuhtluse otsustab iga riigikogu eraldi.

J.Talve: Riigikogul on õigus seda alati muuta. Põhimõte tuleb meil välja öelda.

Hääletati V.Saatpalu ettepanekut:
poolt - , vastu 9, erapooletu -

L.Sööt: Võrdlesin J.Adamsi eelnõud J.Raidla eelnõu ja 1937.a. ning 1920.a. põhiseaduste tekstidega. J.Adamsil on mitmed teemad välja jäänud, kas on vajalik neid sisse võtta, peaks arutama

1. 1920.a. põhiseaduse §7 Eesti Vabariik ei anna autähti ja aumärke.

A.Kaalep: Väga meeldib, aga põhiseadusest võiks välja jätta.

Hääletati kas panna põhiseadusesse.
Poolt 1, vastu 6, erapooletu 2.

2. 1937.a. §29. Ühtki avalikku maksu ega koormatist ei või kellelegi peale panna muidu kui seaduse alusel.

J.Talve: See on nonsens. Ühtki maksu ei saa peale panna muidu kui seaduse alusel.

Aga Saaremaale sõiduks ei ole ma nõus maksma mingit maksu.

V.Rumessen: See on kohaliku omavalitsuse pädevus ja nimetatakse demokraatiaks.

S.Endre: See on VII ptk. §121 sees.
Hääletati, kas panna II peatükki?
poolt 2, vastu 4, erapooletu 2

3. J.Raidla eelnõus §11. Eesti kodanikud on välisriikides Eesti Vabariigi kaitse all.

V.Rumessen: See on kodakondsuse seaduse põhiküsimus.

A.Kaalep: See on endastmõistetav, see on konsulaatide asi.

S.Sovetnikov: See on põhiseaduse asi.

S.Endre: See peaks olema I ptk. Üldsätete all §4.

J.Talve: See on rahvusvaheliselt iseenesest mõistetav.

Otsustati: L.Sööt teeb ettepaneku I toimkonnale lisada §-le 4 J.Raidla eelnõu §11.

Poolt 9.

Lisada veel J.Talve ettepanek: välja antud rahvusvahelistes lepingutes ette nähtud juhtudel.

Seega: Eesti Vabariik ei anna välisriikidele välja oma kodanikke, välja arvatud rahvusvahelistes lepingutes ettenähtud juhtudel.

4. J.Raidla eelnõus §18 kohtuistungite avalikkuse kohta.

V.Rumessen: Küsime J.Rätsepa arvamust.

J.Talve: Üldine põhimõte peaks meil olema.

J.Rätsep: Põhiseaduses pole seda sätet vaja, see on alamastme seadustes lahti kirjutatud. See on protsessinormistiku küsimus.

Otsustati välja jätta.

5. J.Raidla eelnõus §21 ja §27.

Otsustati teha toimkonnale kirjalik ettepanek.

Kedagi ei või sundida muutma oma arvamusi ja veendumusi.

Otsustati:

1. L.Vahtril teha II peatüki uus variant koos parandustega, need ära märkida.

2. A.Kaalepil vormistada ja esitada PA juhatusele ettepanek kinnistada II toimkonna eksperdiks ka Agu Kriisa Stockholmist.

(poolt 8, vastu -, erapooletu -).

3. J.-K.Talvele tehti ülesandeks tutvuda põhjalikult Euroopa Nõukogu Inimõiguste Üldkontseptsiooniga ja võrrelda meie põhiseaduse eelnõuga.

Koosolek lõppes kell 15.00

Toimkonna esimees

Vardo Rumessen

